

Facit

sid 2 - Läraren rättar.

sid 3

1. Reykjavik - 2. Bergen - 3. Stavanger - 4. Oslo
5. Århus - 6. Odense - 7. Helsingör - 8. Köpen-
hamn 9. Stockholm - 10. Vasa - 11. Åbo - 12.
Helsingfors 13. Glomma - 14. Mjösa - 15. Kemi
älv (Kemijoki) 16. Saima - 17. Limfjorden - 18.
Vatnajökull
19. Hekla - 20. Galdhöpiggen - 21. Glittertind
22. Bornholm - 23. Åland - 24. Jylland

sid 4 - Läraren rättar

sid 5

1. Mariehamn - 2. Rønne - 3. Helsinki - 4.
Fyn 5. Skagerrak - 6. Kattegatt - 7. Bottenvi-
ken
8. Turku - 9. Norra Kvarken - 10. Nordkap
11. Själland - 12. Keflavik
13. Öräfajökull (2 119 m)

sid 8

1. gräs, buskar, renar
2. 3 000 meter
3. ungefär 70 000 år
4. för ungefär 10 000 år sedan
5. Läraren rättar.
6. När renarna vandrade in i Norden, följde
människorna efter.
7. De jagade ren, älg, hjort och vildsvin.
8. De röjde åkrar genom att röja skog.
De byggde byar.
9. Läraren rättar.

sid 11

1. Norden är stort och Golfströmmen påverkar
en del av Norden.
2. Golfströmmen gör så att Norden får ett mildt
klimat.
3. Inlandsklimat har varma somrar och kalla
vintrar.
4. Kustklimat har svala somrar och milda vintrar.
5. Läraren rättar.
6. Ex. att arbeta i bank, affär, kontor eller restau-
rang, att köra lastbil eller buss, att arbeta inom
skola och vård.
7. alla arbeten inom skola och vård.
8. bilar, flygplan, cyklar, hammare, sågar,
kastruller, matbestick
9. Norge och Danmark

sid 14

1. svenska, danska och norska
2. svenska, danska, norska, isländska och
färöiska.
3. De förnyar inte sitt språk med låneord. Istället
hittar man på egna isländska ord till nya saker.
4. grönländska
5. Läraren rättar.
6. Läraren rättar.
7. De samarbetar om en gemensam arbets-
marknad, fritt resande inom Norden, forskning, mil-
jöarbete, kultur och utbildning.
8. Här träffas politiker från Nordens alla länder. De
åtta vingpennorna symboliserar de fem
nordiska länderna och de tre självstyrande
områdena.
9. Läraren rättar.
10. Man kan brevväxla med varandra och skicka e-
post till varandra.

sid 15

1. Sverige
2. Island
3. Danmark
4. Sverige
5. Danmark
6. euro
7. nynorsk, bokmål, samiska
8. samiska, jiddisch, meänkieli, finska, romani
9. Läraren rättar.

sid 17

1. Läraren rättar.
2. Sverige, Norge, Finland, Ryssland
3. Sápmi
4. Norge
5. De var först med att bo i ett landområde innan
några andra människor kom dit.
6. ex. snöskotrar, helikoptrar och mobiltelefoner.

sid 20

Karta

1 STOCKHOLM - 2 GÖTEBORG - 3 MALMÖ
4 UPPSALA - 5 UMEÅ - 6 ÖLAND - 7 GOTLAND

8 VÄNERN - 9 VÄTTERN

Frågor

1. Läraren rättar.
2. Sverige är ett långt land. I norr kan vintrarna vara kalla. I söder är vintrarna milda.

sid 21

1. ex. I norr finns barrskogar och fjällområden. I söder finns mer lövskogar, slätter och åkermark.

2. skogen, odlingsbar mark, vattnet och berggrunden

3. Vattnet ger oss fisket, möjligheter till transport, samt att vatten från älvarna kan ge oss vattenkraft.

4. ex. volvobilar, möbler från IKEA, glas, mobiltelefoner, flygplan.

5. jäst fisk på burk.

6. Läraren rättar.

7. Nusnäs - tillverkning av dalahästar, Gränna - tillverkning av polkagrisar, Jukkasjärvi - varje år byggs ett ishotell, Visby - en ringmur går runt

staden, Liseberg - nöjesfält i Göteborg

sid 24

Karta

1 KÖPENHAMN - 2 ODENSE - 3 HELSINGÖR

4 ÅRHUS - 5 ÄLBORG - 6 ESBJERG

7 SJÄLLAND - 8 FYN - 9 JYLLAND

Frågor

1. Själland, Fyn, Lolland, Falster och Bornholm.

2. Jylland

3. Öresundsbron

4. Grönland och Färöarna

sid 25

1. Det finns både långa sandstränder och branta kalkstensklippor.

2. vita kritklippor

3. berggrunden - cementtillverkning, olje- och gasbörning, vatten - fiske, jordbruksmark - tillverkning av smör, ost, grädde, korv och bacon

4. Läraren rättar.

5. smör, ost, grädde, korv och bacon

6. torsk, spätta, sill och räkor

7. Tuborg och Carlsberg

8. Legotillverkning och Legoland

9. cement, tuborg, bacon, räkor, öl, möbler, grädde, ost, lego, smör, korv

sid 28

1. FÄRÖARNA - Namnet betyder Fåröarna, Här har man självstyre, Huvudstaden heter Thorshavn, Ögruppen ligger mellan Island och Skottland, Fårskötsel är en viktig näring, Man tillhör konungariket Danmark, Ögruppen består av 18 öar.

GRÖNLAND - Det är världens största ö, Här har man självstyre, 80 procent av markytan är täckt av is, Ön hör egentligen till Nordamerika, Huvudstaden heter Nuuk, Förr bodde det bara inuitter på ön, Man tillhör konungariket Danmark, Säl- och valfångst är viktiga näringar.

2. Där är klimatet mildare.

3. handel, skatter, lagar

4. färinger

5. Landskapet är kargt med branta klippor, gräsklädda kullar och lite skog.

6. skidfärder, hundspannkörning, fjällvandring och båt kryssningar

sid 31

Karta

1 OSLO - 2 STAVANGER - 3 BERGEN

4 TRONDHEIM - 5 GALDHÖPIGGEN

6 GLITTERTIND - 7 GLOMMA - 8 MJÖSA

9 NORSKA HAVET

Frågor

1. fjordar

2. Inlandsisens tunga is har gröpt ut fjordarna.

3. Den varma Golfströmmen gör att hamnarna är isfria.

sid 32

1. Skanderna

2. ex. olja, gas, havet

3. utanför ögruppen Lofoten

4. ex. Kusten har många fjordar.

5. ex. bilfärjor, broar

6. Läraren rättar.

7. Grieg - tonsättare, Munch - konstnär, Amundsen - först att nå fram till Sydpolen, Heyerdahl - upptäcktsresande till havs

8. Nationaldag - sjuttonde maj, Karl Johan - huvudgata i Oslo, Holmenkollen - skidsportanläggning, Galdhøpiggen - Norges högsta berg, Statfjord - oljefält ute i Nordsjön

sid 35

Karta

1 HELSINGFORS - 2 ÅBO - 3 BJÖRNEBORG

4 TAMMERFORS - 5 ULEÅBORG - 6 VASA

7 SAIMEN - 8 FINSKA VIKEN - 9 ÅLAND

Frågor

1. Läraren rättar.

2. Saima

sid 36

1. sågverk, pappersmassafabriker
2. I berggrunden finns gott om malmer som innehåller metaller.
3. ex. Helsinki på finska, grundades av Gustav Vasa, ligger vid Finska viken, domkyrkan är ett populärt turistmål.
4. Läraren rättar.
5. Läraren rättar.
6. Sibelius - finsk kompositör, Nokia - mobiltelefon, Muminrollen - skapades av Tove Jansson, Sauna - bastu på finska, Turku - Åbo på finska, Jultomten - bor i Rovaniemi, Outokumpu - guldgruva

sid 38

1. Åland består av både berg, klippor och ängar. Här finns även en del furuskog.
2. Mariehamn
3. egna lagar
4. lagtinget
5. utrikespolitik
6. euro
7. färjetrafiken, turismen och försäljning av olika fiskeprodukter.
8. paddling, cykling, segling, långfärdsskridsko-åkning

sid 41

Karta

- 1 REYKJAVIK - 2 KEFLAVIK - 3 AKUREYRI
4 SELFOSS - 5 HEKLA - 6 VATNAJÖKULL
7 SURTSEY - 8 ATLANTEN

Frågor

1. Stora askmoln kan störa flygtrafiken.
2. Läraren rättar.

sid 42

1. Det är en varm källa. Om vattnet blir tillräckligt hett kan det spruta rakt upp i luften som en fontän.
2. Läraren rättar.
3. Det beror på att långa fjordar skär långt in i landet.
4. Man använder sitt heta vatten, som då görs om till elektricitet.
5. Den är stark och uthållig. Den är bara 145 cm i mankhöjd. Den har en extra gångart som kallas för tölt.
6. tölt, vulkan, republik, islandshäst, gejser, alltinget, Reykjavik, aluminium, torsk, Surtsey